

Υπόθεση C-514/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

8 Αυγούστου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Consiglio di Stato (Ιταλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

8 Αυγούστου 2023

Εκκαλούσα:

Tiberis Holding Srl

Εφεσίβλητοι:

Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA

Ministero dello Sviluppo Economico

Ministero dell'ambiente e della sicurezza energetica

ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο δικαστικός σχηματισμός

του Consiglio di Stato [Συμβουλίου της Επικρατείας, Ιταλία] (δεύτερο τμήμα)

εκδίδει την παρούσα

ΔΙΑΤΑΞΗ

επί της έφεσης με γενικό αριθμό καταχώρισης 8263/2022 η οποία ασκήθηκε από την Tiberis Holding s.r.l., [παραλειπόμενα].

κατά

της GSE – Gestore dei servizi energetici s.p.a. (εταιρίας διαχείρισης υπηρεσιών ενέργειας, Ιταλία) [παραλειπόμενα].

του Ministero dello sviluppo economico (Υπουργείου οικονομικής ανάπτυξης, Ιταλία) [παραλειπόμενα] και του Ministero dell'ambiente e della sicurezza energetica (Υπουργείου περιβάλλοντος και ενεργειακής ασφάλειας, Ιταλία) [παραλειπόμενα].

παρισταμένης

της Conza Energia s.r.l. [παραλειπόμενα].

για τη μεταρρύθμιση

της με αριθμό 8256/2022 απόφασης [παραλειπόμενα] του τμήματος 3β του Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (T.a.r. per il Lazio) [διοικητικού πρωτοδικείου περιφέρειας Λατίου, Ιταλία· T.a.r. Λατίου] [παραλειπόμενα].

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [εθνική διαδικασία]

1 Η Tiberis Holding s.r.l. εκμεταλλεύεται υδροηλεκτρικό σταθμό στον ποταμό Τίβερη στο έδαφος του Comune Fiano Romano (δήμου Fiano Romano) (RM), ισχύος 2 747 megawatt.

1.1. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2017 η Gestore dei servizi energetici (εταιρία διαχείρισης υπηρεσιών ενέργειας) έκανε δεκτή την αίτηση της εν λόγω εταιρίας για πρόσβαση στους μηχανισμούς παροχής κινήτρων οι οποίοι προβλέπονται στην decreto del Ministero dello sviluppo economico (d.m.) [απόφαση του Υπουργείου οικονομικής ανάπτυξης (d.m.) περί [π]αροχής κινήτρων για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές πλην των φωτοβολταϊκών], της 23ης Ιουνίου 2016, [παραλειπόμενα], όπως συμπληρώθηκε με τις procedure applicative (διαδικασίες εφαρμογής) που θέσπισε η Gestore (εταιρία διαχείρισης) στις 15 Ιουλίου 2016 σύμφωνα με το άρθρο 26, παράγραφος 1, της εν λόγω decreto ministeriale (υπουργικής απόφασης).

1.2. Στις 5 Οκτωβρίου 2017 η Tiberis Holding s.r.l. συνήψε με τη Gestore (εταιρία διαχείρισης) σύμβαση για την αναγνώριση των τιμών ενθάρρυνσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πλην των φωτοβολταϊκών, με την οποία ρυθμίστηκαν οι όροι παροχής των κινήτρων που δικαιούται η ενδιαφερόμενη.

1.3. Στο πλαίσιο της εν λόγω παροχής κινήτρων, η εκκαλούσα έλαβε εντός πέντε ετών (ήτοι από το 2017 έως το 2021) το συνολικό ποσό των 4 044 340,75 ευρώ (€) ως συνεισφορές.

1.4. Με τα με αριθμό 561085 και 561087 τιμολόγια της 4ης Απριλίου 2022 και το με αριθμό 63405 τιμολόγιο της 2ας Μαΐου 2022, η Gestore (εταιρία διαχείρισης) ζήτησε από την Tiberis Holding s.r.l. την επιστροφή μέρους των συνεισφορών συνολικού ποσού 1 224 210,86 ευρώ (€).

2 Η ενδιαφερόμενη εταιρία άσκησε ενώπιον του T.a.r. per il Lazio (T.a.r. Λατίου) προσφυγή κατά της πράξης που είχε ως αντικείμενο το εν λόγω αίτημα, καθώς και κατά των υποκείμενων συμβατικών και κανονιστικών διατάξεων.

2.1. Προς στήριξη της προσφυγής της, [προέβαλε] δύο λόγους ακυρώσεως: α) παράβαση [παραλειπόμενα] του άρθρου 3 της οδηγίας 2009/28/EK και του άρθρου 4 της οδηγίας 2018/2001/EE, με αίτημα προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [παραλειπόμενα]. [λόγος ακυρώσεως ο οποίος αφορά το εθνικό δίκαιο και δεν έχει σχέση με την εξέταση από το Δικαστήριο]

3 Η Gestore (εταιρία διαχείρισης) και η έτερη διάδικος στη διαδικασία, Conza Energia s.r.l. [παραλειπόμενα] [υποστήριξαν] ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη λόγω εκπρόθεσμης άσκησης και [ζήτησαν], εν πάση περιπτώσει, την απόρριψή της.

4 Με την [προαναφερθείσα] απόφαση, το T.a.r., αφού έκρινε ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή, την απέρριψε στο σύνολό της, διαλαμβάνοντας, κατ' ουσίαν, ότι βάσει των νομοθετικών παραμέτρων και υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών, «η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση στα κίνητρα μέσω του συστήματος “εγγραφή[ς] στο μητρώο”: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από την εγκατάσταση παραμένει στη διάθεση του επιχειρηματία, ο οποίος τη διοχετεύει στο δίκτυο και την πωλεί στην ελεύθερη αγορά. Η εν λόγω διαδικασία διασφαλίζει στον δικαιούχο του κινήτρου σταθερή συνολική αποζημίωση (ελεύθερη πώληση + κίνητρο της GSE) της παραγόμενης ενέργειας, με την οποία δύνανται να αποζημιωθούν οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν για την αποπεράτωση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, το κίνητρο της Gestore (εταιρίας διαχείρισης) διασφαλίζει τιμή η οποία είναι ανάλογη με το κόστος του έργου που υποβάλλει ο αιτών. Επομένως, πρόκειται για διαδικασία η οποία κατά την έναρξη της πρωτοβουλίας προστατεύει τον επιχειρηματία από τον αβέβαιο χαρακτήρα της αγοραίας τιμής της ενέργειας με την πάροδο του χρόνου και του εγγυάται σταθερή τιμή με την οποία δύνανται να ανακτήσει το ποσό που επένδυσε στην αποπεράτωση της εγκατάστασης [παραλειπόμενα]. Το μοναδικό μειονέκτημα [παραλειπόμενα] έγκειται στο γεγονός ότι τυχόν αύξηση της αγοραίας τιμής της ενέργειας με την πάροδο του χρόνου (όπως αυτή που καταγράφηκε τους τελευταίους μήνες) δεν μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση των εσόδων της εταιρίας, αλλά μετατρέπεται σε “αρνητικό κίνητρο” [ήτοι επιστροφή υπέρ της GSE: η GSE, όταν η αγοραία τιμή μειώνεται κάτω από ορισμένο επίπεδο, διασφαλίζει ορισμένο σταθερό επίπεδο εσόδων στον επιχειρηματία· αντιθέτως, όταν η αγοραία τιμή αυξάνεται, λόγω της σταθερότητας των εσόδων που αποκομίζει ο επιχειρηματίας, η Gestore (εταιρία διαχείρισης) εισπράττει τη διαφορά στην τιμή της ενέργειας]. Τούτο όμως συνιστά το (απρόβλεπτο και τυχαίο) αντιστάθμισμα της διασφάλισης σταθερής τιμής η οποία έχει, εν πάση περιπτώσει, χαρακτήρα αποζημίωσης της αρχικής επένδυσης, όταν, όπως συνέβαινε μέχρι το 2021, η τιμή της ενέργειας στην αγορά είναι χαμηλότερη από την τιμή που εγγυάται η Gestore (εταιρία διαχείρισης) [το κίνητρο θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ της τιμής της πωλούμενης ενέργειας και της βασικής τιμής που διασφαλίζεται για την αποζημίωση της επένδυσης].

[παραλειπόμενα][Υπό το πρίσμα της εν λόγω ρύθμισης, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας σχετικά με την αδυναμία αποκόμισης πρόσθετων κερδών λόγω των διακυμάνσεων της αγοράς είναι αβάσιμες. Πράγματι, όταν η προσφεύγουσα υπέβαλε την αίτηση παροχής κινήτρων και στη συνέχεια συνήψε τη σχετική σύμβαση της 5ης Οκτωβρίου 2017, αποδέχθηκε επίσης τον επιχειρηματικό κίνδυνο που απέρρευε από αυτή]. Το εν λόγω είδος μηχανισμού παροχής κινήτρων συνάδει με τα διαλαμβανόμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωση 2014/C 200/01, με την οποία καθορίστηκαν οι όροι βάσει των οποίων οι ενισχύσεις στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος δύνανται να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3, στοιχείο γ', της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης [...] [Ο] εν λόγω μηχανισμός [δεν] μπορεί να θεωρηθεί ότι εισάγει διακρίσεις, διότι οι επιχειρηματίες οι οποίοι έλαβαν τα κίνητρα κατόπιν των διαφόρων διαδικασιών δημοπρασίας “δύνανται να εισπράξουν το σύνολο της αγοραίας τιμής”, ενώ εκείνοι οι οποίοι έλαβαν τα κίνητρα λόγω της εγγραφής τους στο μητρώο “οφείλουν να επιστρέψουν τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής και του κινήτρου”, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Πράγματι, οι δύο περιπτώσεις είναι εντελώς διαφορετικές: [παραλειπόμενα] οι επιχειρηματίες οι οποίοι συμμετέχουν στις μειοδοτικές δημοπρασίες απολαμβάνουν χαμηλότερης συνολικής τιμής σε σχέση με εκείνους οι οποίοι εγγράφονται στο μητρώο, αλλά, ως αντιστάθμισμα, δύνανται να επωφεληθούν από τυχόν αυξήσεις της αγοράς. Αντιθέτως, οι [εγγεγραμμένοι] στο μητρώο επωφελούνται από υψηλότερες τιμές, αλλά δεν δύνανται να επωφεληθούν από τις αυξήσεις της αγοράς. [παραλειπόμενα][περαιτέρω εκτιμήσεις στο ίδιο πνεύμα] Ο μηχανισμός που περιγράφεται στη ρύθμιση είναι, αντιθέτως, διαφορετικός και, στο σύνολό του, ορθολογικός. Συγκεκριμένα, επιτρέπει στις μικρότερες επιχειρήσεις να διασφαλίσουν την οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσής, προστατεύοντάς τες από τον αβέβαιο χαρακτήρα της αγοράς μέσω ισχυρότερης δημόσιας στήριξης (ήτοι μέσω εξ αρχής εγγυημένης υψηλότερης τιμής ανεξάρτητα από τις εξελίξεις της αγοράς), ενώ επιφυλάσσει αποκλειστικά στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις αποζημίωση η οποία στηρίζεται κατά κύριο λόγο στα έσοδα από την πώληση στην αγορά, βάσει της παραδοχής ότι κατά κανόνα, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις είναι οικονομικά ικανότερες να αντιμετωπίσουν τις εξελίξεις της αγοράς. Συνολικά, το σύστημα παροχής κινήτρων δεν αντιβαίνει στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, προστατεύει την “ασφάλεια” των επενδύσεων, δεν εισάγει διακρίσεις και διασφαλίζει το γενικό συμφέρον για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προστατεύοντας τους μικρότερους παραγωγούς σε σχέση με τους μεγαλύτερους, ακριβώς κατά τα δυσμενή στάδια της αγοράς».

5 Με την [παραλειπόμενα] έφεσή της, η Tiberis Holding s.r.l. ζήτησε τη μεταρρύθμιση της εν λόγω πρωτόδικης απόφασης ενώπιον του [αιτούντος δικαστηρίου], επικρίνοντας τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το πρωτοβάθμιο δικαστήριο και επαναλαμβάνοντας, κατ' ουσίαν, τον [λόγο ακυρώσεως που προβλήθηκε] με το εισαγωγικό δικόγραφο της προσφυγής.

6 Η Gestore (εταιρία διαχείρισης) και η Conza Energia s.r.l. [παραλειπόμενα] ζητούν την απόρριψη της έφεσης.

7. [παραλειπόμενα]
8. [παραλειπόμενα] [εθνική διαδικασία]
9. [Το αιτούν δικαστήριο] επισημαίνει ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται να υφίσταται ενδεχόμενη σύγκρουση μεταξύ της εθνικής ρύθμισης, η οποία πρέπει κατ' ανάγκη να εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη περίπτωση, και [του δικαίου της Ένωσης] [παραλειπόμενα].

Από την άλλη πλευρά, δεν προκύπτει ότι το ερμηνευτικό ζήτημα επιλύεται ευχερώς ούτε ότι έχει αποτελέσει αντικείμενο διαφοράς ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθόσον δε το εν λόγω δευτεροβάθμιο δικαστήριο αποτελεί, ως εκ τούτου, δικαστήριο τελευταίου βαθμού δικαιοδοσίας της εθνικής έννομης τάξης, καθίσταται αναγκαία η προδικαστική παραπομπή σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

10. [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι ακολούθησε τις «Συστάσεις προς τα εθνικά δικαστήρια, σχετικές με την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων» του Δικαστηρίου και ότι κατά τη διαδικασία προδικαστικής παραπομπής προστατεύονται τα δικαιώματα άμυνας των διαδίκων]

11. [παραλειπόμενα][Η] κρίσιμη εν προκειμένω διάταξη του εθνικού δικαίου, για την οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι αντιβαίνει στο δίκαιο [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] [παραλειπόμενα], είναι το σημείο 2, του παραρτήματος 1, της decreto del Ministero dello sviluppo economico (απόφασης του Υπουργείου οικονομικής ανάπτυξης) της 23ης Ιουνίου 2016, στο οποίο, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ισχύος άνω των 500 kilowatt, ορίζεται ότι «[η] GSE καθορίζει, για κάθε εγκατάσταση, το κίνητρο $In[u]$ ονο [κίνητρο για τις νέες εγκαταστάσεις] βάσει των δεδομένων παραγωγής καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας που διοχετεύεται στο δίκτυο και των ωριαίων τιμών ζώνης, εφαρμόζοντας τον ακόλουθο τύπο για τις νέες εγκαταστάσεις: $In[u]$ ονο = $BT + T - TZ$, όπου: • BT είναι η βασική τιμή ενθάρρυνσης η οποία προκύπτει για κάθε πηγή και τύπο εγκατάστασης από τον πίνακα 1.1 και η οποία, σε περίπτωση επιτυχούς συμμετοχής της εγκατάστασης σε διαδικασία δημοπρασίας, μειώνεται κατά το ποσοστό που κατακυρώθηκε στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας· • T είναι το συνολικό ποσό των τυχόν προσαυξήσεων τις οποίες δικαιούται η εγκατάσταση· • TZ είναι η ωριαία τιμή ζώνης στην οποία διοχετεύεται στο δίκτυο η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από την εγκατάσταση. Εάν η αξία του κινήτρου είναι αρνητική: α) αποτιμάται ως μηδενική για τις εγκαταστάσεις που αποκτούν πρόσβαση στα κίνητρα κατόπιν συμμετοχής στις διαδικασίες δημοπρασίας· β) για τις λοιπές εγκαταστάσεις, η αξία παραμένει αρνητική και η GSE προβαίνει στις κατάλληλες προσαρμογές στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των ποσών υπό τους όρους του άρθρου 22 της DM (υπουργικής απόφασης) της 6ης Ιουλίου 2012».

12. Η εν λόγω διάταξη ενδέχεται να αντιβαίνει στο άρθρο 3 της οδηγίας 2009/28/EK και στο άρθρο 4 της οδηγίας 2018/2001/EE, τα οποία

καθορίζουν πέντε σωρευτικά κριτήρια νομιμότητας των κινήτρων: α) ότι τα κίνητρα παρέχονται με βάση την αγορά· β) ότι επιτρέπουν στους δικαιούχους να ανταποκρίνονται με γνώμονα την αγορά· γ) ότι αποφεύγουν τις περιττές στρεβλώσεις των αγορών· δ) ότι διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί ανταποκρίνονται στις τιμές της αγοράς· ε) ότι διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί μεγιστοποιούν τα έσοδά τους από την αγορά [και, τέλος], στ) ότι χορηγούνται με τρόπο ανοικτό, διαφανή, ανταγωνιστικό, αδιάκριτο και οικονομικά αποδοτικό.

12.1. Ειδικότερα, η εθνική ρύθμιση θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να εξαναγκαστούν οι παραγωγοί να εγκαταλείψουν το κίνητρο, σε αντίθεση με τον σκοπό του μηχανισμού παροχής κινήτρων.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι η d.m. (υπουργική απόφαση) της 23ης Ιουνίου 2016 προβλέπει ότι η πρόσβαση στους μηχανισμούς παροχής κινήτρων πραγματοποιείται σύμφωνα με τρεις διαφορετικές διαδικασίες: «κατόπιν εγγραφής σε ειδικά μητρώα» (άρθρο 4, παράγραφος 1)· «κατόπιν συμμετοχής σε ανταγωνιστικές διαδικασίες μειοδοτικής δημοπρασίας» (άρθρο 4, παράγραφος 2)· απευθείας για τις μικρές εγκαταστάσεις με διαφορετικά όρια ανά πηγή (άρθρο 4, παράγραφος 3). Η υπαγωγή στο ένα ή το άλλο καθεστώς δεν είναι προαιρετική, αλλά εξαρτάται αποκλειστικά από την παραγωγική ικανότητα του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οπότε η Tiberis Holding s.r.l. δεν μπόρεσε στην πραγματικότητα να αποφασίσει ελεύθερα εάν θα υποβάλει αίτηση εγγραφής στο μηχανογραφημένο μητρώο, όπως έπραξε εν προκειμένω, ή εάν θα συμμετάσχει στη δημοπρασία, δεδομένου ότι πρόκειται για δύο διαφορετικές κατηγορίες οι οποίες καθορίζονται εκ των προτέρων με βάση τον τύπο και τη μέγιστη ικανότητα της εγκατάστασης.

[Κατόπιν της εν λόγω διευκρίνισης], επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η αξία του κινήτρου, η οποία προκύπτει ως διαφορά μεταξύ της αναγνωρισμένης τιμής και της ωριαίας τιμής ζώνης, είναι αρνητική, η αξία αυτή, κατά το σημείο 2, του παραρτήματος 1, της d.m. (υπουργικής απόφασης) της 23ης Ιουνίου 2016, «αποτιμάται ως μηδενική για τις εγκαταστάσεις που αποκτούν πρόσβαση στα κίνητρα κατόπιν συμμετοχής στις διαδικασίες δημοπρασίας», ενώ για τις λοιπές εγκαταστάσεις, όπως αυτή της ενδιαφερόμενης, «η αξία παραμένει αρνητική και η GSE προβαίνει στις κατάλληλες προσαρμογές στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των ποσών», με τη διευκρίνιση, [η οποία περιέχεται στις] procedure applicative (διαδικασίες εφαρμογής) που θέσπισε η Gestore (εταιρία διαχείρισης) στις 15 Ιουλίου 2016, ότι «η ενέργεια που παράγεται και διοχετεύεται στο δίκτυο από τις εγκαταστάσεις που αιτούνται πρόσβαση στο “κίνητρο” παραμένει στη διάθεση του υπεύθυνου φορέα».

Βάσει των εν λόγω παραμέτρων, η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από την εγκατάσταση της Tiberis Holding s.r.l., η οποία είχε πρόσβαση στα κίνητρα μέσω του συστήματος εγγραφής στο μητρώο, παραμένει στη διάθεσή της για διοχέτευση στο δίκτυο και πώληση στην ελεύθερη αγορά.

Η εν λόγω διαδικασία διασφαλίζει στον δικαιούχο του κινήτρου συνολικά έσοδα συνιστάμενα στο άθροισμα των εσόδων από την πώληση στην αγορά της παραχθείσας ενέργειας και του κινήτρου που καταβλήθηκε σε αυτόν από τη Gestore (εταιρία διαχείρισης), το οποίο δύναται να συνιστά αποζημίωση για τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν για την αποπεράτωση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι η Gestore (εταιρία διαχείρισης) εγγυάται σταθερή τιμή η οποία είναι ανάλογη με το κόστος του υποβληθέντος έργου και η οποία θεωρήθηκε σαφώς εύλογη από τον επιχειρηματία κατά την ελεύθερη υπογραφή της σύμβασης, προστατεύοντας [κατ' αυτόν τον τρόπο] τον παραγωγό από τον αβέβαιο χαρακτήρα της αγοραίας τιμής της ενέργειας με την πάροδο του χρόνου.

Εντούτοις, τυχόν αύξηση της αγοραίας τιμής της ενέργειας με την πάροδο του χρόνου (όπως σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια) δεν συνεπάγεται αύξηση των εσόδων του επιχειρηματία, λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης σταθερής τιμής, αλλά μετατρέπεται στο λεγόμενο «αρνητικό κίνητρο», ήτοι σε οικονομική απόδοση υπέρ της Gestore (εταιρίας διαχείρισης), η οποία [παραλειπόμενα] όταν η αγοραία τιμή μειώνεται, διασφαλίζει, εν πάση περιπτώσει, σταθερό επίπεδο εσόδων για τον επιχειρηματία, ενώ όταν η αγοραία τιμή αυξάνεται, η Gestore (εταιρία διαχείρισης) εισπράττει τη διαφορά μεταξύ της τιμής της ενέργειας και της σταθερής τιμής ενθάρρυνσης.

Κατ' ουσίαν, όσον αφορά τις μεσαίες εγκαταστάσεις (μεταξύ 1 και 5 megawatt), οι παραγωγοί οι οποίοι αποκτούν πρόσβαση στα κίνητρα μέσω της εγγραφής στο μηχανογραφημένο μητρώο κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 9 επ. της d.m. (υπουργικής απόφασης) της 23ης Ιουνίου 2016, οφείλουν να επιστρέψουν τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής και του κινήτρου, σε αντίθεση με τους παραγωγούς με μεγάλες εγκαταστάσεις (άνω των 5 megawatt), οι οποίοι αποκτούν πρόσβαση στο κίνητρο μέσω της δημοπρασίας που ρυθμίζεται στα άρθρα 12 επ. της εν λόγω d.m. (υπουργικής απόφασης) και οι οποίοι μπορούν να εισπράξουν το σύνολο της αγοραίας τιμής.

Λαμβανομένου υπόψη ότι το αρνητικό κίνητρο δεν αποτελεί αντιστάθμισμα για την εγγύηση σταθερής τιμής, δεδομένου ότι η επιχείρηση πωλεί την ενέργεια στην αγορά, η οποία έχει τη δική της δυναμική και τους δικούς της κινδύνους, επισημαίνεται ότι το μέτρο της προσαρμογής σε περίπτωση αρνητικής αποζημίωσης φαίνεται να αντιβαίνει ενδεχομένως στις οδηγίες 2009/28/EK και 2018/2001/EE, οι οποίες απαιτούν από το κράτος να επιτρέπει στον επιχειρηματία να ανταποκριθεί στη δυναμική της αγοράς, προκειμένου να αποτρέπονται οι στρεβλώσεις που προκύπτουν από την εξάλειψη της ελαστικότητας όσον αφορά τη ζήτηση των παραγωγών, οι οποίοι, λόγω της προσαρμογής του αρνητικού κινήτρου, δεν έχουν συμφέρον να ανταποκριθούν στη δυναμική της αγοράς.

13. Τούτου δοθέντος, υποβάλλεται [στο] Δικαστήριο το ακόλουθο ερώτημα: *Αντιτίθενται οι αρχές που διατυπώνονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 2009/28/EK και στο άρθρο 4 της οδηγίας 2018/2001/EE σε εθνική ρύθμιση η οποία, στο πλαίσιο εθνικού καθεστώτος παροχής κινήτρων, προβλέπει, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες*

οι παραγωγοί πωλούν την ενέργεια στην ελεύθερη αγορά, τιμή ενθάρρυνσης με την οποία διασφαλίζεται ελάχιστη τιμή, η οποία αποτελεί ταυτόχρονα μέγιστη τιμή, δυνάμει μηχανισμού προσαρμογής–επιστροφής των ποσών που υπερβαίνουν την αξία του κινήτρου, όταν η αγοραία τιμή είναι υψηλότερη από αυτή (το λεγόμενο αρνητικό κίνητρο), εφαρμόζεται δε επιπλέον ο μηχανισμός προσαρμογής μόνον όταν ο παραγωγός ο οποίος πωλεί την ενέργεια στην ελεύθερη αγορά αποκτά πρόσβαση στο κίνητρο μέσω εγγραφής στο οικείο μητρώο και όχι όταν αποκτά επίσης πρόσβαση σε αυτό μέσω συμμετοχής σε διαδικασία δημοπρασίας;

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το δεύτερο τμήμα του δικαστικού σχηματισμού του Consiglio di Stato (Συμβουλίου της Επικρατείας) αποφαινεται ως εξής:

α) υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το προδικαστικό ερώτημα που εκτίθεται στο σκεπτικό [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [αναστολή της εθνικής διαδικασίας και στοιχεία για τη γραμματεία του εθνικού δικαστηρίου]

[παραλειπόμενα] Ρώμη [παραλειπόμενα] 28 Μαρτίου 2023 [παραλειπόμενα]